

VASILE PUȘCAȘ

Șeful Departamentului pentru Afaceri Europene, Guvernul României

România să abordeze alegerile europene din prisma promovării și susținerii interesului național

Ce acțiuni credeți că s-ar putea realiza pe plan național și regional pentru a simplifica birocrăția și a întări comunicarea în domeniul fondurilor structurale?

Din punct de vedere instituțional, pentru accesarea fondurilor europene, România a construit și operaționalizat instituții și mecanisme care respectă în totalitate cerințele în managementul fondurilor, ca oricare alt stat membru. Aceste instituții, precum și sistemele lor de management au fost auditate și acreditate de instituții europene. În opinia mea, aceste mecanisme ar trebui să fie suficiente pentru orice stat membru, pentru ca acele condiții care țin de instituții să asigure absorbția fondurilor europene.

Desigur, aspectul instituțional nu este singurul care trebuie acoperit în acest domeniu. Menționați birocrăția copleșitoare, dar trebuie să ne gândim la faptul că este deosebit de important ca în fiecare stat membru să se asigure corectitudinea și respectarea tuturor regulilor care fac din aceste fonduri instrumente de dezvoltare a statelor europene și nu mijloace de îmbogățire rapidă și inechitabilă a unor indivizi.

Un alt aspect la fel de important ca funcționarea instituțiilor este accesul potențialilor beneficiari la informații. În ceea ce privește comunicarea instituțională asupra contractării de fonduri europene și comunicarea cu beneficiarii, DAE are în vedere parteneriate de comunicare europeană cu partidele politice, cu partenerii din administrația publică locală, cu mediul academic și cu mediul de afaceri, pentru a promova și familiariza potențialii beneficiari cu aceste instrumente. Avem în vedere colaborări cu parteneri din mediul guvernamental dar și din mediul asociativ și astfel vom încerca să asigurăm o diseminare cât mai largă a acestor informații.

Cum ar putea fi sprijinite autoritățile locale pentru a-și întări capacitatea de a realiza proiecte și pentru a dispune de fondurile necesare cofinanțării?

Nu numai în calitate de șef al DAE m-am lovit de problema accesului potențialilor beneficiari la informațiile și instrumentele prin care să poată realiza obiectivele de dezvoltare pe care și le propun și de care au nevoie comunitățile locale. Atât în calitate de negociator șef cu UE, cât și în calitate de deputat, am avut ocazii numeroase de a vizita și de a lua parte la întruniri la nivelul administrației locale, constatând că accesarea acestor informații nu este atât de facilă cum ar părea. În perioada cât am reprezentat județul Cluj în Parlamentul României, am organizat, având sprijinul colegilor de partid și al partenerilor din mediul asociativ și din cel

privat, seminarii gratuite pentru reprezentanții autorităților locale, în care am prezentat etapele, pașii și toate acele aspecte concrete care pot face posibilă scrierea și eventuala eligibilitate a unui proiect de dezvoltare finanțat cu fonduri europene.

Tocmai din această perspectivă pot spune acum, cu siguranță, că nu ne trebuie decât voință politică și interes manifest pentru a sprijini autoritățile locale. Practic, avem nevoie în primă fază, de sesiuni de instruire pentru personalul angajat în administrația publică locală, evenimente care să răspundă necesarului de informații din fiecare zonă. În ceea ce privește fondurile necesare cofinanțării proiectelor, acestea se prevăd în bugetul anual alocat fiecărei instituții, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie previzionate de beneficiar și justificabile.

Care este viziunea Dumneavoastră despre viitorul colaborării DAE – IER?

IER are, deja, o tradiție în ceea ce privește traducerea *acquis-ului comunitar*, elaborarea studiilor de impact, precum și comunicarea europeană în România, iar DAE este principalul comunicator în ceea ce privește problematica europeană în România. Este firească colaborarea dintre cele două instituții, în special în ceea ce privește parteneriatele de comunicare cu mediul de afaceri, academic, politic etc.

Ne puteți oferi câteva detalii despre prioritățile DAE în 2009?

Una dintre acestea este, așa cum probabil bănuți deja, obiectivul de comunicare europeană, corespunzând astfel priorităților enunțate de Comisia Europeană. Anul acesta este unul deosebit în toată Europa, nu numai în România. Alegerile pentru Parlamentul European (PE) și formarea unei noi Comisii Europene sunt evenimente care afectează politic, economic și social toate statele membre. Este important ca România, care participă pentru a doua oară la alegerile pentru reprezentanți în PE să abordeze chestiunea din prisma promovării și susținerii interesului național în Europa, și nu dintr-una de interes intern.

Trebuie ca actorii politici (partide, candidați și electori) să învețe să diferențieze alegerile pentru instituțiile interne de cele pentru PE și, mai ales, să înțeleagă miza diferită a celor două. Cetățenilor nu le sunt clare aspectele privind reprezentarea în PE – ei nu înțeleg care sunt avantajele acestora pentru comunitățile locale.

În același timp, candidații și partidele politice fac aceeași confuzie ca și cetățenii. Spun aceasta pentru că am fost foarte atent la mesajele tuturor partidelor participante la campania electorală pentru PE. Am observat că temele de campanie nu priveau afacerile europene sau implicarea României în acestea, ci aparțineau, aproape în totalitate, politicii interne. Confuzia s-a oglindit și în rata

de participare la vot a cetățenilor. Am insistat atât de mult asupra acestui aspect pentru a sublinia motivul pentru care comunicarea europeană este o prioritate pentru DAE.

Ce părere aveți despre măsurile de contracarare a efectelor actualei crize economice la nivel comunitar?

Planul european de redresare economică oferă cadrul general pentru coordonarea politicilor naționale ale statelor membre în combaterea crizei economice și financiare.

În afara măsurilor inițiate la nivelul UE (linii de creditare BEI și BERD, finanțarea unor proiecte de interconexiuni energetice transeuropene, accelerarea implementării fondurilor structurale, inițiativa europeană privind automobilele ecologice etc.), planul

european prevede direcții de acțiune pe care majoritatea statelor membre au început să le pună în aplicare. Acestea vizează, în principal, deblocarea sistemului financiar-bancar, orientarea cheltuielilor publice către investiții productive (de exemplu, în infrastructură), îmbunătățirea mediului de afaceri și sprijinirea IMM-urilor, stimularea ocupării forței de muncă, îmbunătățirea eficienței energetice etc.

Cum criza este abia la început, este de așteptat ca eforturile comunitare de redresare economică să fie completate cu noi măsuri, în funcție de evoluția crizei și de rezultatele măsurilor implementate deja. Conlucrarea statelor membre cu instituțiile europene este singura în măsură să ofere un răspuns adecvat crizei și să relanseze economia UE.

Actualitate

RJEA la aniversare...

Astăzi împlinim 30 ... nu de ani, ci de numere.

Având o apariție constantă din luna decembrie 2001, *Romanian Journal of European Affairs* (RJEA), revista trimestrială a IER, are obiectivul de a atrage contribuții științifice ale unor autori români și străini în scopul construirii unui cadru propice analizei subiectelor de maxim interes aflate pe agenda europeană.

Numărul aniversar (martie 2009) vă prezintă o serie de analize privind actuala criză economico-financiară, aspecte privind fenomenul migraționist și efectele sale asupra României, precum și două perspective teoretice privind beneficiile pieței interne și, respectiv, conceptul de „diferențiere”.

Criza financiară actuală, dar mai ales perspectiva prelungirii acesteia, ridică numeroase probleme referitoare la capacitatea mecanismelor Uniunii Monetare de a răspunde provocărilor unei adevărate furtuni economice. O zonă de calm relativ pe timp de criză, zona euro este curtată de noile state membre, care doresc să se alăture acesteia într-un viitor nu foarte îndepărtat. **Daniel Dăianu**, membru al Parlamentului European și **Laurian Lungu**, profesor la Cardiff Business School, încearcă să stabilească dacă noile state membre sunt afectate în demersul lor de actuala criză economico-financiară și dacă procesul lor de aderare va fi unul rapid (cu beneficii atât pentru statele respective, cât și pentru zona euro) sau, dimpotrivă, unul de lungă durată (având în vedere dificultățile întâmpinate de statele interesate de a îndeplini criteriile de la Maastricht).

Tot în contextul efectelor actualei crize economice, **Anton Comănescu**, economist în cadrul Băncii Naționale a României, atrage atenția asupra importanței comunicării la nivelul băncilor centrale. Restabilirea încrederii pe piețele financiare este o prioritate în vreme de criză, iar în acest sens transparența de care trebuie să dea dovadă băncile centrale în mesajele lor privind politica monetară sporește importanța segmentului de comunicare în acest domeniu.

Efectele crizei financiare sunt analizate de **Ana Bal**, profesor la Academia de Studii Economice din București, din perspectiva competiției dintre moneda americană și cea europeană. În încercarea de a afla care va fi moneda dominantă într-un sistem economic mondial post-criză, evoluția volatilă a binomului euro/dolar este

supusă unei analize economice riguroase.

Beneficiile pieței interne și ale înlăturării barierelor în calea circulației factorilor de producție sunt subliniate de către **Ljubica Dzabirova**, doctorand în Drept Internațional la Universitatea din Amsterdam, care analizează o serie de evoluții recente în ceea ce privește armonizarea în acest domeniu la nivelul Uniunii. Tot în cadrul unui demers de analiză teoretică, **Bogdana Petrică**, lector la Universitatea din București (Studii Europene și Relații Internaționale) studiază legătura dintre procesul de integrare și valorile succesive de extindere prin prisma conceptului de „diferențiere”, un concept important în istoria actelor juridice fundamentale ale Uniunii, care promite soluționarea sensibilei probleme a diversității viziunilor și intereselor naționale ce nu poate fi ignorată în contextul elaborării unui nou act fundamental al Uniunii.

România, ca stat membru plasat la granița estică a Uniunii, trebuie să gestioneze eficient fenomenul migraționist cu care se confruntă, în special în contextul direcțiilor Politicii Europene de Vecinătate. Din această perspectivă, **Adrian Pop**, profesor de Relații Internaționale în cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, București, analizează specificitățile acestui fenomen în ceea ce privește cazul particular al Republicii Moldova.

Acest număr este disponibil la adresa www.ier.ro/rjea, împreună cu numerele anterioare ale revistei.

La aniversare, echipa actuală a RJEA mulțumește inițiatorilor proiectului revistei, autorilor articolelor găzduite în toți acești ani, precum și tuturor celor care au constituit echipa RJEA în diversele etape de maturizare a publicației.

Oana Mocanu
Redactor-șef RJEA

FLORIN BONCIU

Membru al Consiliului Științific Consultativ al IER,
formator în cadrul Programului IER de Formare generală în afaceri europene

Criza economică cere soluții inovative la nivel de persoană, firmă, colectivitate sau națiune

În cadrul Consiliului European de primăvară s-a conturat o perspectivă franco-germană care a susținut imperativul reglementării piețelor financiare și micșorarea valorii stimulentele fiscale acordate în continuare, precum și o perspectivă britanică opusă, apropiată unei viziuni americane. Cât de benefică este această dihotomie în contextul unui plan european anticriză?

Încă de la începutul procesului de integrare europeană a existat o anumită diversitate a situațiilor ce caracterizau statele membre; după extinderile din 2004 și 2007 această diversitate a crescut substanțial și, odată cu ea, și diversitatea de probleme și, implicit, de soluții adecvate unora sau altora dintre statele membre. În acest context, este de așteptat ca soluțiile unanim agreeate să constituie o rară excepție, și nu o regulă. Pe de altă parte, dacă ne raportăm la o serie de situații anterioare crizei (problema energiei, adoptarea bugetului Uniunii în 2006, poziția față de Tratatul Constituțional, iar exemplele ar putea continua), putem spune că au fost frecvente divergențele pe teme importante. De aceea, răspunsul meu ar fi că această dihotomie era de așteptat, că vor mai urma și altele și că interpretarea ar trebui să fie totuși pozitivă: e bine să avem diversitate, e și mai bine să avem dialog între părți, și e cel mai bine în final să se adopte și o poziție care poate fi pusă în aplicare.

Cum va putea Comisia Europeană să sprijine economiile din noile state membre în condițiile în care acestea contractează împrumuturi substanțiale?

În primul rând ar putea să le sprijine printr-un efort de coordonare a demersurilor acestora, în așa fel încât să se realizeze o sinergie a efectelor politicilor economice naționale în contextul pieței interne unice. Desigur că ar putea să le sprijine și prin impulsionarea puternică a derulării proiectelor legate de infrastructura de transporturi, comunicații și energie, impulsionare pe care eu o văd sub forma unei asistențe tehnice de urgență pentru întocmirea și monitorizarea proiectelor din aceste domenii. Cred că pe termen scurt și mediu fondurile comunitare alocate acestor state vor putea fi utilizate într-un procent mai mare doar în acest mod.

De ce are nevoie Uniunea Europeană de mecanismele de supraveghere financiară ale Fondului Monetar Internațional?

Aceste mecanisme au fost utilizate în unele cazuri și în perioada de preaderare, explicația fiind aceea că UE nu dispune de mecanisme de monitorizare a evoluțiilor unor economii aflate în dificultate. Altfel formulat, Comunitatea Economică Europeană

și, mai apoi, Uniunea Europeană nu au fost concepute pentru a lucra cu țări în dezvoltare sau pentru a rezolva probleme privind balanța de plăți a unor țări. În același timp, FMI are expertiză exact în domenii de acest gen și de aceea se apelează la serviciile sale.

Cât de necesar considerați că este un acord cu FMI pentru România și care ar fi în opinia Dumneavoastră despre beneficiile acestui acord?

Întrebarea este oarecum retorică deoarece România trebuia să se împrumute de undeva și în momentul de față aceasta era soluția cea mai bună. Din punct de vedere filozofic se poate spune că ceea ce trebuie să faci oricum este necesar. Beneficiile sunt multiple, dar dacă ar fi să sintetizez așa spune că prin intermediul acordului cu FMI, România rămâne o parte funcțională a sistemului economic european și mondial, desigur cu un anumit cost.

Cum apreciați costurile sociale pentru România, care ar putea rezulta în urma acordului cu FMI?

Consider că în România aceste costuri vor deranja, desigur în proporții diferite, unele categorii sociale sau altele, dar, per total, vor fi suportabile. Pondere mare a populației din mediul rural, înclinația spre improvizație și ingeniozitatea ne vor ajuta să trecem și de acest moment. Ceea ce sper eu este ca aceste costuri să determine o reacție constructivă, adică căutarea unor soluții inovative la nivel de persoană, firmă, colectivitate sau națiune. Provocarea ridicată de actuala criză economică mondială este aceea de a ne obliga să facem lucrurile ALTFEL și să regândim mai mult sau mai puțin întreaga noastră activitate, toate acestea cu un cost destul de mare.

Agenda IER - aprilie - mai, 2009

Formare în afaceri europene

- **Seminar de pregătire pentru concursurile de angajare în instituțiile europene** **4 – 6 mai**
colaborare cu Centrul de Studii Europene de la Strasbourg
- **Procedura de încălcare a dreptului comunitar cf. Art 226 TCE - Analiza procedurii și studii de caz ale Curții Europene de Justiție** **14 – 15 mai**
parteneriat cu Institutul European de Administrație Publică, Antena Luxembourg

IER: Contribuții la fundamentarea politicilor României O nouă serie de studii: SPOS – 2008

Fundamentarea științifică a strategiilor și a politicilor României, de la elaborare, la implementare și evaluare, joacă un rol a cărui importanță în procesul de integrare europeană este sporită de cerința de recuperare a decalajelor socio-economice ce ne despart de celelalte state membre.

Programul de cercetare destinat studiilor de strategie și politici (Strategy and Policy Studies – SPOS) a fost lansat în 2006 pentru a sprijini

factorii de decizie în exercitarea cu succes a atribuțiilor României ca stat membru al Uniunii Europene. Acest program reprezintă principala contribuție a IER la fundamentarea politicilor și a strategiilor României începând cu 1 ianuarie 2007.

În această direcție, **noua serie de studii SPOS 2008** a urmărit enunțarea și argumentarea unor elemente care să fundamenteze politicile postaderare și poziția României privind construcția europeană, precum și contribuția sa la orientarea politicilor europene. Cele patru studii din seria SPOS 2008 majorează numărul total al studiilor IER la 65.

Temele tratate răspund unor cerințe specifice diverse, de mare actualitate, începând cu nevoia creșterii dimensiunii strategice a politicilor desfășurate, prin integrarea lor și anticiparea tendințelor europene (*Orientări privind securitatea energetică a României și Perspective europene de abordare a azilului și migrației*), trecând prin cerințe punctuale de valorificare în plan intern a cadrului european (*Regimul juridic al hotărârilor preliminare ale CJCE și impactul acestora asupra sistemului de drept național*) și finalizând cu nevoia de a furniza repere și elemente de fundamentare a poziției României în cadrul mecanismelor europene de analiză și decizie (*Impactul generat de dinamica cotei de lapte asupra producătorilor agricoli din România în contextul reformei politicii agricole comune*).

Studiile elaborate în cadrul proiectului SPOS 2008 au fost realizate de cercetători și cadre universitare din cadrul unor institute de cercetare importante (Institutul de Economie Mondială, Institutul de Economie Agrară), centre academice de prestigiu (Academia de Studii Economice, București, Universitatea „Politehnică”, București) precum și alte instituții.

Studiile IER sunt disponibile spre consultare în format electronic la adresa www.ier.ro, secțiunea „Publicații IER”.

Mihai Sebe

Analiză și Studii Europene

CURS IER – EIPA: 14-15 mai, București Procedura de încălcare a dreptului comunitar

Institutul European din România lansează colaborarea cu **European Institute of Public Administration (EIPA)** prin organizarea în parteneriat a cursului cu tema *Procedura de încălcare a dreptului comunitar cf. Art 226 TCE - Analiza procedurii și studii de caz ale Curții Europene de Justiție*. Lectorii programului vor fi: **Carla BOTELHO**, senior trainer, Centul pentru Judecători și Avocați, EIPA, Antena Luxembourg, **Marc CLÉMENT**, Direcția Generală Mediu - Unitatea de Încălcarea a Dreptului Comunitar, Comisia Europeană, **Jean-Baptiste LAIGNELOT** – Serviciul Legal al Comisiei Europene.

Procedura de încălcare a legislației europene este o modalitate de control pe care Comisia Europeană o poate folosi pentru a verifica respectarea și implementarea sistemului normativ al UE de către statele membre. Consecințele declanșării procedurii de încălcare a dreptului comunitar se pot materializa în sancțiuni. Până în prezent, România a făcut obiectul acestei proceduri în domeniul energetic sau al comunicațiilor, fără a fi impuse sancțiuni. Se prefigurează invocarea acestui instrument în probleme de protecția mediului.

Programul se adresează experților din instituțiile publice implicați în aplicarea *acquis-ului comunitar* sau în pregătirea punctelor de vedere și a strategiilor naționale de răspuns pe parcursul etapelor procedurii de încălcare. Cursul poate prezenta interes și pentru specialiștii din domeniul juridic interesați de jurisprudența Curții Europene de Justiție.

Având drept teme principale etapele procedurii de încălcare a dreptului comunitar, cauzistica Curții Europene de Justiție și metodele de răspuns, **programul se sprijină pe expertiza multi-națională a formatorilor EIPA** pentru a oferi cursanților instrumentele înțelegerii procedurii de încălcare a dreptului comunitar și ale însușirii celor mai bune strategii naționale de răspuns.

Limba de lucru în timpul cursului va fi **limba engleză**. Locul de desfășurare este sediul IER, Bd. Regina Elisabeta, nr.7-9, București.

Tariful de participare la curs este 2.150 lei și poate fi achitat prin ordin de plată, virament bancar sau la casieria IER până la data de **24 aprilie 2009**.

Alte detalii privind înscrierea se pot obține de pe www.ier.ro, pagina „Formare în afaceri europene – Programe de formare”.

Responsabil de curs: Laurenția Mereuță

Tel: 021-314 26 96 int. 150

E-mail: formare@ier.ro.

Calm după furtună

La începutul acestui an relațiile externe ale României au fost marcate de tensionarea dialogului cu Italia. O serie de infracțiuni grave comise de conaționali stabiliți în peninsula a fost cap de afiș pentru mass-media italiană, fapt care poate fi identificat drept una din cauzele inflamării spiritelor xenofobe. În România, reacțiile au fost foarte puternice, mai ales din perspectiva considerării tuturor românilor din Italia drept infractori.

Drepturi și libertăți

În contextul acestor controverse nu trebuie ignorat un aspect esențial – atât România, cât și Italia se bucură de statutul de țări membre ale UE, chiar dacă Italia este membru fondator, iar România face parte din ultimul val de extindere al UE din anul 2007.

Dreptul la libera circulație – una din componentele principale ale construcției europene – a fost invocat și de ministrul român de externe, Cristian Diaconescu, cu ocazia recentei sale vizite în Italia, în conferința de presă susținută împreună cu omologul său italian, Franco Frattini.

Siguranța cetățenilor este una dintre datorile oricărei națiuni, dar și o modalitate de legitimare a exercitării puterii statului. Așa cum statul italian este îndreptățit să ia măsurile necesare asigurării securității poporului italian, la fel și statul român are datoria de a-și proteja cetățenii aflați în afara granițelor, ambele tipuri de intervenții fiind limitate de directivele comunitare în vigoare.

În cazul de față, pericolul rezidă în adoptarea unor măsuri legislative italiene care sunt interpretate de mulți ca fiind contrare dreptului comunitar și derapaje de la statul de drept. Parlamentul italian dezbată adoptarea unei legi care nu doar ar înăspri sentințele pentru cei declarați vinovați de delict sexual grave, dar ar institui și „patrulă cetățenești” care să supravegheze și să contribuie la ordinea comunităților italiene. Totuși, opinia publică nu constituie o instanță de drept, iar justiția nu poate fi administrată în afara instituțiilor abilitate în acest sens. Cu siguranță, poate fi înțeleasă consternarea cetățenilor italieni în fața violenței unora dintre actele comise de cetățeni români, însă nu poate fi ignorat pericolul exprimării furiei colective.

Un exemplu recent îl constituie atacurile verbale și chiar fizice la adresa a doi deținuți români acuzați de o faptă odioasă împotriva unei adolescente italiene de 14 ani, faptă pe care ar fi comis-o cu ocazia zilei Sfântului Valentin. Deși unul dintre suspecți inițial s-a declarat culpabil, ulterior a respins cele afirmate, invocând presiunile poliției, pentru ca mai târziu, testele ADN să dovedească nevinovăția celor doi. Unul dintre aceștia, Karol Racz, în urma eliberării, a reușit chiar să impresioneze publicul italian prin relatarea vieții sale în cadrul uneia din emisiunile cele mai prestigioase din Italia. Cazul ilustrează pericolul ca „prezumția de vinovăție” să ducă la antepunerea „în instanța opiniei publice”. În acest fel, **dreptul la judecată echitabilă** s-ar transforma într-o prevedere dispensabilă, care nu mai poate sta în calea manifestărilor gregare de patos justițiar.

Reacții și interpretări

Vizita ministrului Diaconescu în Italia se înscrie într-o serie de acțiuni și reacții ale reprezentanților statului și ale opiniei publice

române. Câțiva dintre europarlamentarii români, printre care se numără Daciana Sârbu, Marian Jean Marinescu, Sebastian Bodu (toți din partea PPE-DE) și Corina Crețu (PSE), au redactat scrisori deschise către autoritățile italiene pentru a condamna generalizările din presa italiană, acțiunile xenofobe și periclitarea situației tuturor românilor din Italia, în special a celor care își câștigă existența în mod onest.

Renate Weber, eurodeputat din partea grupului ALDE a criticat la rândul său forurile de comunicare italiene cu ajutorul cărora se face o mediatizare disproporționată a delictelor comise sau presupuse a fi fost comise de români în relație cu proporția infimă a acestora (5% fiind cifra prezentată) din numărul total de infracțiuni cu autori italieni sau alte naționalități.

Similar, există comentarii în presa română care urmăresc raportul dintre numărul total al românilor din Italia (estimat la peste un milion de persoane) și numărul de inculpați (1.773, conform MAI), dintre care 953 cu condamnări definitive. Alte analize percep virulența atacurilor din anumite segmente ale presei italiene drept o chestiune de politică internă peninsulară, iar atacurile drept tentative de a căuta

vinovați pentru actuala criză economică. Dincolo de aceste interpretări au apărut și reacții de delimitare clară a identității etniei rrome de poporul român, iar anumite grupuri de români din Italia s-au distanțat în mod vădit de acțiunile celor incriminați, invitând chiar la expulzarea lor din Italia. Asemenea atitudini ignoră aspectul cetățeniei europene și al libertăților pe care aceasta le implică.

În pofida atacurilor sporadice la adresa unor români din Italia, au apărut și semnale încurajatoare pentru normalizarea situației. De exemplu, marșurile de protest ale mișcării de extremă dreapta, Forza Nuova au fost un eșec total, neavând adeziunea populară dorită. De asemenea, cu ocazia vizitei la primăria Romei, suveranului pontif și-a exprimat speranța că orașul va ști să găsească „forța necesară” pentru a le cere tuturor „să respecte **regulile de conviețuire** și să respingă orice formă de intoleranță și de discriminare”.

Perspective

Profunzimea relațiilor italo-române, dată de afinitățile lingvistice și culturale și de schimburile economice, cere o revenire la colaborare și detensionare.

Deficitul demografic al Europei occidentale în general, și al Italiei în special, este binecunoscut. Românii, ca și alte popoare pot contribui la depășirea acestuia. Obligația românilor din Italia și de pretutindeni este de a încerca să se integreze cât mai bine în țesutul societății „de adopție” și să respecte normele de bună conduită civică. În același timp, este dezirabil ca autoritățile și presa italiană să încurajeze toleranța față de populațiile străine, respingerea stereotipurilor și a generalizărilor.

Apartenența comună la familia europeană poate și trebuie să fie un impuls pentru depășirea situațiilor critice și pentru continuarea relațiilor de colaborare.

Alina Arhire

Formare în afaceri europene

Relația ROMÂNIA – ITALIA în cifre:

Peste **un milion** de români în Italia, din care

100.000 de români în regiunea Lazio

27.000 de firme românești în Italia

27.000 de firme italiene în România

1,2% – contribuția românilor la PIBul Italiei

5 – 8% – contribuția italiană la PIBul României

12 miliarde Euro – schimburi comerciale anuale

Cât de eficientă este comunicarea privind fondurile structurale?

Aceasta este una dintre întrebările tot mai prezente pe agenda dezbaterilor publice din România, indiferent dacă este formulată de beneficiarii sau potențialii beneficiari ai fondurilor structurale, de autoritățile publice, de consultanții pentru dezvoltare, de reprezentanții mass-mediei, ai ONG-urilor și ai institutelor de cercetare sau de cetățenii care asistă, mai mult sau mai puțin pasiv, la epopeea accesării banilor europeni.

Date fiind discrepanțele dintre percepțiile actorilor implicați în accesarea și utilizarea instrumentelor structurale cu privire la succesul, dificultățile sau transparența modalităților de a valorifica anumite oportunități de finanțare, IER a adus față în față cei mai importanți dintre acești actori, în cadrul conferinței desfășurate pe 26 martie 2009 în București. Tema a fost comunicarea privind fondurile structurale, iar evenimentul a avut o structură duală. Pe de o parte, a avut loc o sesiune de expuneri la care au fost prezenți domnul **Bogdan Drăgoi**, secretar de stat în Ministerul de Finanțe Publice, domnul **Bogdan Badea**, director la Departamentul de Afaceri Europene, domnul **Gabriel Friptu**, director general în Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței, domnul **Florin Pogonaru**, președintele Asociației Oamenilor de Afaceri din România, moderator doamna **Gabriela Drăgan**, director general al IER, iar pe de altă parte s-au desfășurat două ateliere pe teme: „Fondul Social European” și „Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondului de Coeziune”. Atelierele au fost moderate de doamna conf. univ. dr. **Alina Bărgăoanu** de la SNSPA, domnul **Ionuț Sibian**, director executiv al FDSC și domnul **Dragoș Pîslaru**, manager general al GEA Strategy and Consulting, iar la sesiunea de concluzii a participat și domnul **Ștefan Ciobanu**, directorul general al ACIS.

Între lentoare procedurală, perfecționism birocratic, mesaje fragmentate și succese umbrite de prejudecăți

Dincolo de nuanțele și elementele subiective sau conjuncturale ale dezbaterilor, indicatorul suprem pentru eficiența comunicării privind fondurile structurale pare să fie însăși rata de absorbție a banilor europeni. Chiar și pe acest fundal, diagnosticul ineficienței informării și a comunicării pe această temă trebuie tratat, conform anumitor opinii exprimate, cu o oarecare prudență. Pe de o parte pentru că în ecuația „cantitate-calitate” exclusivismul raportării la termenul cantitativ duce, de multe ori, la interpretări greșite, iar o evaluare a dimensiunii calitative a proiectelor finanțate din fonduri structurale este încă prematură. Pe de altă parte, comunicarea dintre autoritățile publice, consultanți, reprezentanții mediului de afaceri și jurnaliști riscă să se transforme într-un „dialog al surzilor” în care

demersurile de culpabilizare reciprocă nu duc la niciun rezultat, pentru că fiecare dintre părțile implicate consideră fie că eforturile de adaptare la solicitări, recomandări și cerințe nu sunt suficient recunoscute și răsplătite, fie că negativismul excesiv al presei accentuează atmosfera de tensiune acumulată în jurul subiectului accesării banilor europeni. Mediatizarea constantă a unor mesaje de tipul „Românul este campion la fraudare!” sau „Nu s-a absorbit niciun euro!” duce la suspiciuni și frustrări care paralizază *ab initio* inițiativele potențialilor beneficiari de fonduri europene. O idee unanim acceptată a fost însă aceea că presa specializată, dispusă să transmită mesaje echilibrate și obiective ar putea contribui într-un mod esențial la succesul accesării fondurilor structurale și de coeziune.

Încredere și cooperare - soluția pentru accesarea fondurilor europene

Concluziile conferinței au confirmat rolul esențial al exercițiului consultării publice și – în general – al comunicării, pe toate palierele implicate de parcurgerea itinerariului către contractarea și derularea unor proiecte finanțate din fonduri structurale. Au fost, de asemenea, punctate câteva soluții practice pentru eficientizarea accesului la informații, pentru simplificarea ghidurilor destinate aplicanților, dar și a procedurilor, pentru consolidarea și diversificarea canalelor de comunicare între toți cei implicați, pentru îmbunătățirea cadrului de reglementări, pentru sporirea atractivității anumitor axe etc.

Condiția necesară pentru succesul de ansamblu în accesarea fondurilor europene este însă depășirea actualului stadiu marcat de tensiune și suspiciuni. Asumarea responsabilității, toleranța față de erori, încrederea și cooperarea dintre diferitele categorii de actori implicați sunt pașii cei mai siguri către valorificarea oportunităților oferite de absorbția banilor comunitari.

Sinteza detaliată a dezbaterilor este disponibilă pe www.ier.ro.

Redactor - șef: Mădălina Paula Barbu
Redactori: Alina Arhire, Mariana Bara, Iulia Serafimescu
Grafică: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Mihaela Papa, Diana Popa

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale *Newsletter-ului* Institutului European din România, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România

Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO – 030016, București, România

Tel: (+4021) 314 26 96/ 133 / Fax: (+4021) 314 26 66

Contact: newsletter@ier.ro

Web: www.ier.ro